

Avans Hogeschool

B Social Work, 's-Hertogenbosch, voltijd

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In februari 2019 is de bestaande voltijd hbo-bacheloropleiding Social Work van Avans Hogeschool in 's-Hertogenbosch bezocht door een visitatiepanel van NQA. Het panel beoordeelt de opleiding als **voldoende**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoende**. De opleiding heeft een helder beroepsbeeld geformuleerd voor de nieuwe opleiding Social Work. Functies waartoe de opleiding opleidt zijn bijvoorbeeld maatschappelijk werker, sociaal hulpverlener of jeugdhulpverlener. Het is een kans voor de opleiding om haar kwaliteiten verder uit te dragen en meer samenwerking met andere opleidingen Social Work in Nederland te zoeken om elkaar wederzijds te inspireren. De opleiding heeft acht eigen eindkwalificaties geformuleerd. De eindkwalificaties dekken de landelijk vastgestelde kwalificaties Sociaal Werk en zijn daarmee afgestemd op het beroepenveld en sluiten aan op de internationale standaard van de Dublin descriptoren. De eindkwalificaties zijn voldoende geconcretiseerd in indicatoren op drie niveaus. Voor studenten binnen de uitfaserende opleidingen Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH), Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) en Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) gelden andere eindkwalificaties. De eindkwalificaties van SPH, MWD en CMV komen in lijn met de planningsneutrale conversie op een aantal belangrijke punten overeen met de eindkwalificaties van Social Work.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **goed**. De opleidingen Social Work, SPH, MWD en CMV steken in de volle breedte uit boven de basiskwaliteit vanwege een sterke praktijkgerichtheid, een betrokken en deskundig docententeam en een professionele en persoonlijke begeleiding van studenten. Voor toelating hanteert de opleiding de wettelijke toelatingseisen en de opleiding besteedt aandacht aan een goede voorlichting voor aankomende studenten. De opleidingen hebben actuele, goed samenhangende en praktijkgerichte programma's, die logisch zijn afgeleid van de eindkwalificaties en waarin goede aandacht is voor onderzoeksvaardigheden. De leergemeenschappen vormen een onderscheidend onderdeel van het programma Social Work, waarin studenten, docenten, professionals, burgers en lectoren samenwerken aan vraagstukken uit de praktijk. Via 'sterrolhouders' relatiebeheer onderhoudt de opleiding sterke banden met de beroepspraktijk, wat heeft geleid tot 44 leergemeenschappen op locatie bij organisaties of in wijken.

Bij de begeleiding worden studenten gestimuleerd om zelf de regie over hun leerproces te voeren. Zij krijgen ruime mogelijkheden om eigen accenten in de programma's te leggen via de opdrachten, de minor, de stage en het afstuderen. In het programma Social Work kiezen studenten tevens één van drie profielen en bieden de leergemeenschappen extra ruimte voor eigen keuze van opdrachten. Er is aandacht voor de Engelse taal, wat positief bijdraagt aan de competenties van de sociaal werker. Studenten krijgen ruime mogelijkheden om zich internationaal te oriënteren via diverse vakken en mogelijkheden om naar het buitenland te gaan. De opleidingscommissie vervult een goede rol bij de ontwikkeling en borging van de onderwijsleeromgevingen van Social Work, SPH, MWD en CMV. Opmerkingen van studenten

worden serieus en snel opgepakt door de opleiding. Het docententeam is bovengemiddeld betrokken en gekwalificeerd.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **goed**. De opleiding heeft een boven gemiddeld sterk systeem van toetsing. In lijn met het praktijkgerichte onderwijs, hebben zowel Social Work als de uitfaserende opleidingen een praktijkgericht systeem van toetsing. Er wordt met name getoetst aan de hand van beroepssituaties en beroepstaken, waarbij de opleidingen een ruime variatie aan toetsvormen inzetten. De toetsprogramma's bouwen logisch op in niveau en complexiteit en dagen studenten op bijzondere wijze uit tot ontwikkeling, zelfstandigheid en creativiteit. Beoordelingsprocedures zijn inzichtelijk en studenten ontvangen ruime feedback van een goede kwaliteit. Bij de kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling maakt de opleiding de pdca-cyclus inzichtelijk rond. De examencommissie voor de opleidingen Social Work, SPH, MWD en CMV in 's-Hertogenbosch en Breda borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling goed en de borgingsfunctionaris die lid is van de examencommissie draagt hier positief aan bij. De toetscommissie heeft een adviserende rol bij de ontwikkeling van toetsen die tevens op goede wijze bijdraagt aan de kwaliteit van toetsen en beoordelingen. Er is een goed beleid voor professionalisering van examinatoren en de opleiding kalibreert zowel intern als extern over het eindniveau. 94 procent van de docenten heeft een Basis Kwalificatie Examinering en de leden van de examencommissie en de toetscommissie volgen een cursus voor een Senior Kwalificatie Examinering.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoende**. De drie opleidingen SPH, MWD en CMV hanteren hetzelfde afstudeerprogramma en dezelfde afstudeerprocedures. Het afstuderen bestaat uit het Afstudeerproject (26 EC) en het onderdeel Profilering (4 EC). Afgestudeerden tonen in de eindwerken van de twee afstudeeronderdelen aan dat zij de eindkwalificaties realiseren op het hbo-bachelorniveau. De procedures voor begeleiding en beoordeling van het afstuderen zijn helder en geschikt en studenten ervaren een goede begeleiding bij het afstuderen. De Afstudeerprojecten zijn beroepsrelevant en tonen aan dat afgestudeerden over voldoende onderzoeksvaardigheden en vakgerichte competenties beschikken. Het onderdeel Profilering vormt een waardevol onderdeel van het afstudeerprogramma. Beoordelingen zijn navolgbaar en helder onderbouwd. Het afstudeerprogramma kan verbeterd worden door deze praktijkgericht in te richten. De nieuwe, brede opzet van het afstudeerprogramma Social Work biedt hier goede mogelijkheden toe.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding	9
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	10
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3 Toetsing	18
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	21
Eindoordeel over de opleiding	25
Aanbevelingen	26
Bijlage 1 Bezoekprogramma	28
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	30

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande voltijd hbo-bachelor opleiding Social Work in 's-Hertogenbosch van Avans Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Avans Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2016) en het *NQA-protocol 2018 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 20 februari 2019. Het visitatiepanel bestond uit:
Mevrouw drs. E.H.M. Laeven (voorzitter, domeindeskundige)
De heer dr. R.T.H.M. Kloppenburg (domeindeskundige)
Mevrouw C.M. Pollmann (domeindeskundige)
Mevrouw J. Kiewik (studentlid)

Mevrouw drs. M. Schoots, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

De opleiding maakt deel uit van het visitatiecluster HBO Bachelor Social Work 2 met inleverdatum 01-05-2019. Afstemming tussen alle deelpanels binnen dit visitatiecluster heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit de evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Bij de aanvraag heeft de instelling een zelfevaluatie-rapport (ZER) met bijlagen aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-protocol*. Het visitatiepanel heeft de ZER bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Zie bijlage 1 en 2. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen. Studentlid mevrouw J. Kiewik was wegens ziekte afwezig tijdens de visitatiedag. Zij heeft haar rol op afstand vervuld door een actieve bijdrage te leveren aan de voorbereiding van de visitatiedag en de adviesrapportage. Gedurende de visitatiedag heeft de voorzitter geborgd dat de vragen van het studentlid aan bod kwamen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 18 maart 2019

Panelvoorzitter

Mevrouw drs. E.H.M. Laeven

Lead-auditor

Mevrouw drs. M. Schoots

Schets van de opleiding

De opleiding Social Work van Avans Hogeschool is één van 15 Social Work opleidingen in Nederland. De opleiding heeft een voltijdvariant op de locatie 's-Hertogenbosch, een voltijdvariant op de locatie Breda en een deeltijdvariant die op beide locaties wordt uitgevoerd. De deeltijdopleiding heeft een eigen curriculum en wordt apart georganiseerd vanuit de Academie voor deeltijd van Avans Hogeschool.

In deze rapportage staan de bevindingen en oordelen voor de voltijdvariant op de locatie 's-Hertogenbosch binnen de Academie voor Sociale Studies 's-Hertogenbosch (ASH). De voltijdopleiding heeft op de locatie 's-Hertogenbosch ongeveer 1.200 studenten. De brede opleiding Social Work is voor het eerst gestart in september 2017. De opleiding in 's-Hertogenbosch hanteert dezelfde eindkwalificaties en curriculumstructuur als de voltijdopleiding op de locatie Breda. Bij de invulling van het curriculum en de profilering hebben de beide locaties eigen accenten gelegd.

De opleiding Social Work is voortgekomen uit de voltijdopleidingen Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH), Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) en Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV). Deze opleidingen hebben een laatste instroom gehad in september 2016 en hebben ten tijde van de visitatie nog derde- en vierdejaars studenten. De overgang naar de brede opleiding Social Work betrof een planningsneutrale conversie met goedkeuring van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het curriculum Social Work vertoont gelijkheid met de curricula SPH, MWD en CMV, waardoor er tijdens de visitatie voldoende uitvoeringsevidentie aanwezig was om de kwaliteit van de brede opleiding Social Work te beoordelen. Ook heeft het panel (eind)werken van studenten en inhoudelijke informatie over SPH, MWD en CMV bekeken om tot een volledig oordeel te kunnen komen.

De locatie Breda van deze opleiding is apart gevisiteerd in januari 2019 door hetzelfde visitatiepanel, waaruit een separate adviesrapportage is gevolgd. De uitfaserende deeltijdopleidingen SPH en MWD zijn in december 2018 beoordeeld door een panel van de NQA en de flexibele deeltijdopleiding Social Work van Avans Hogeschool zal later in 2019 worden beoordeeld.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**. Voor de conversie van de opleidingen Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH), Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) en Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV) naar een brede opleiding Social Work heeft de opleiding de ontwikkelingen binnen het beroep helder beschreven. De opleiding heeft voor Social Work acht geschikte eindkwalificaties geformuleerd, die de landelijk vastgestelde kwalificaties dekken. De eindkwalificaties zijn daarmee afgestemd op het beroepenveld en sluiten aan op de internationale standaard van de Dublin descriptoren. De eindkwalificaties zijn voldoende geconcretiseerd in indicatoren voor drie niveaus. Ze vertonen belangrijke overeenkomsten met de beoogde leerresultaten van de opleidingen SPH, MWD en CMV, wat de planningsneutrale conversie ondersteunt. Het panel vindt het een kans voor de opleiding om de kwaliteit en eigen kenmerken van het onderwijsprogramma Social Work verder uit te gaan dragen. Daarnaast adviseert het panel de opleiding om meer samenwerking met de andere opleidingen Social Work in Nederland te zoeken.

Onderbouwing

Beroepsbeeld Social Work

De conversie van de opleidingen SPH, MWD en CMV tot een brede opleiding Social Work is ingegeven door het veranderende werkveld. Oude grenzen tussen werkerterreinen in zorg en welzijn zijn niet langer relevant en houdbaar waardoor er op veel plekken interprofessionele teams worden gevormd. Hierdoor is er meer behoefte aan generalistische sociale professionals die snel kunnen inspelen op veranderingen in het werkveld.

In het document *Standpuntbepaling ASH (2015)* geeft de opleiding helder aan hoe zij tegen het veranderende beroep sociaal werker aankijkt en waar de opleiding studenten voor wil opleiden. De sociaal werker is volgens de opleiding een normatieve professional die sociale verandering, cohesie, empowerment en de bevrijding van mensen uit onderdrukkende omstandigheden bevorderen. De opleiding onderschrijft hierbij de definitie van social work van de International Federation of Social Workers (2014), waarin onder andere mensenrechten, sociale rechtvaardigheid en respect voor diversiteit als thema's worden gezien binnen het sociaal werk. Functies waartoe de opleiding studenten opleidt, komen voort uit de drie profielen die de opleiding hanteert (zie standaard 2). Het gaat om breed opgeleide sociaal werkers met een specialisatie als bijvoorbeeld maatschappelijk werker (profiel Welzijn en samenleving), sociaal hulpverlener (profiel Zorg) of jeugdhulpverlener (profiel Jeugd).

Beoogde leerresultaten Social Work

Ten tijde van de formulering van de beoogde leerresultaten voor deze opleiding in 2016, was het *Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk (2017)* nog in ontwikkeling. Er waren op dat moment

wel concept kwalificaties geformuleerd door de betrokken hogescholen. De opleiding heeft op basis van deze concept kwalificaties acht eigen eindkwalificaties geformuleerd. Deze ontwikkeling heeft plaatsgevonden samen met de opleiding Social Work van Avans Hogeschool in Breda. Vertegenwoordigers van het regionale werkveld uit 's-Hertogenbosch en Breda hebben een actieve rol gehad bij de totstandkoming van de eindkwalificaties. Het betreft de volgende eindkwalificaties: (1) Methodisch handelen, (2) Normatief handelen, (3) Ontwikkelen, (4) Verbinden, (5) Profileren, (6) Onderzoeken, (7) Ondernemen en (8) Samenwerken. De eindkwalificaties van de opleiding voldoen naar mening van het panel aan het hbo-bachelorniveau en sluiten aan op het vakgebied. De opleiding heeft haar eindkwalificaties voldoende geconcretiseerd in indicatoren voor het A-niveau (studiejaar 1), het B-niveau (studiejaar 2) en het C-niveau (studiejaar 3 en 4). Ontwikkelingen in het onderwijs en het werkveld worden minimaal jaarlijks samen met de opleiding op de locatie Breda besproken met een strategische werkveldadviesraad.

In 2017 is het *Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk* vastgesteld door het Landelijk Opleidingsoverleg Social Work. In dit document staan drie kerntaken met tien bijbehorende kwalificaties. De opleiding heeft in het document *Vergelijking landelijke kwalificaties en kwalificaties ASB-ASH (2017)* adequaat inzichtelijk gemaakt dat de eigen eindkwalificaties de landelijke kwalificaties uit het opleidingsdocument dekken. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om wat betreft kwalificaties en terminologie meer te gaan afstemmen met de andere opleidingen Social Work in Nederland. Het beroep sociaal werker is nog in ontwikkeling en het gezamenlijk uitdragen van kwalificaties volgens een gelijke terminologie door de diverse opleidingen, ondersteunt de ontwikkeling van een sterk en gemeenschappelijk beroepsprofiel in de opleidingen en de praktijk.

Profilering Social Work

De opleiding geeft aan dat zij zich de afgelopen jaren vooral heeft gericht op ontwikkeling van het onderwijsprogramma samen met het werkveld en veranderingen in de interne organisatie. Naar mening van het panel is de opleiding Social Work door deze aandacht voor ontwikkeling kwalitatief sterk neergezet met degelijke, eigen eindkwalificaties, een ver doorgevoerde praktijkgerichtheid, veel keuzevrijheid voor studenten en bijzonder betrokken docenten (zie standaard 2). Het panel ziet kansen voor de opleiding om deze aanwezige kwaliteit en specifieke kenmerken meer uit te dragen. Voor studenten kan dit een wervende werking hebben en voor collega opleidingen kan dit inspirerend werken. Ook denkt het panel dat de opleiding zelf baat kan hebben bij meer samenwerking met collega-opleidingen. Door het uitwisselen van kennis en ervaring met collega-opleidingen kan de eigen opleiding versterkt worden.

Beoogde leerresultaten SPH, MWD en CMV

Voor studenten die afstuderen binnen de opleidingen SPH, MWD en CMV gelden andere eindkwalificaties. De eindkwalificaties van deze drie opleidingen zijn afgeleid van het landelijk profiel *Vele takken, één stam (2008)* voor sociaal agogische opleidingen. Het betreft de competenties (1) Verkennen, analyseren, definiëren, (2) Sociaal-agogisch handelen in engere zin, (3) Werken in en vanuit een bedrijf of organisatie, (4) De persoon van de professional als instrument, (5) Onderzoek ontwikkelen en (6) Leren. De eindkwalificaties Social Work vertonen op belangrijke punten overeenkomsten met de competenties van de opleidingen SPH, MWD en CMV, wat de planningsneutrale conversie ondersteunt. Zo kennen bijvoorbeeld alle vier de

profielen eindkwalificaties/competenties op het gebied van normatief handelen, methodisch handelen, verbinden, communiceren en het ontwikkelen van de eigen professionaliteit.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**. Het panel concludeert dat zowel de opleiding Social Work als de opleidingen SPH, MWD en CMV bovengemiddeld praktijkgerichte en samenhangende leeromgevingen hebben met een mooie balans tussen praktijk en theorie. In de opleiding Social Work komt de praktijkgerichtheid op onderscheidende wijze naar voren in de leergemeenschappen. De programma's zijn logisch afgeleid van de eindkwalificaties en er worden duidelijke leerdoelen gehanteerd. Inhoudelijk zijn de programma's actueel en compleet. Studenten krijgen zowel in de opleiding Social Work als in de uitfaserende opleidingen ruime mogelijkheden om onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen en zich internationaal te oriënteren. Ook kunnen zij veel eigen accenten leggen in de programma's. De aandacht voor de Engelse taal vindt het panel positief. De begeleiding van studenten is persoonlijk en nodigt uit tot initiatief, creativiteit en zelfstandigheid. Het docententeam is bijzonder betrokken en gekwalificeerd. De ontwikkeling van het nieuwe programma Social Work gebeurt in actieve en collegiale samenwerking tussen docenten. Studenten worden op goede wijze betrokken bij de kwaliteitsborging van het onderwijs.

Onderbouwing

Programma en inhoud Social Work

Het programma Social Work en de bijbehorende uitgangspunten van het onderwijs zijn voor de locaties 's-Hertogenbosch en Breda gezamenlijk op heldere wijze vastgelegd in de *Blauwdruk ASB-ASH* (2016). Het curriculum bestaat uit themagerichte semesters, waarbinnen diverse vakken worden gegeven. In de studiehandleidingen per vak heeft de opleiding beschreven aan welke eindkwalificaties studenten werken en welke leerdoelen daarbij horen. Het panel ziet dat het curriculum logisch is afgeleid van de eindkwalificaties en dat de leerdoelen duidelijk zijn.

In elk semester van het eerste en tweede studiejaar komen een aantal vaste onderdelen terug: Leergemeenschap (zie Beroepsvaardigheden verderop bij deze standaard), Lerende sociaal werker (gericht op de professioneel en persoonlijke ontwikkeling van de student) en Open ruimte (zie Instroom en leerroutes verderop bij deze standaard). Het eerste studiejaar bestaat uit de semesters De normatieve sociaal werker en De methodische sociaal werker. Vakken die gegeven worden zijn onder andere Beroep sociaal werk, Praktijkgericht onderzoek, Methodisch handelen, Invloeden op de levensloop en Mens, cultuur en samenleving. Het tweede studiejaar bestaat uit de semesters De ondernemende sociaal werker en De profilerende sociaal werker. Bijbehorende vakken zijn onder andere Professional in de organisatie, Kaders van het sociaal werk, Praktijkgericht onderzoek 2, Invloeden op de levensloop 2 en Methodisch handelen 2. Het derde en vierde studiejaar bestaan uit de onderdelen De beroepsbekwame sociaal werker, De lerende sociaal werker, de Profielspecifieke ruimte, een minor, de Sociaal agogische interventie en de Proeve van bekwaamheid.

Het panel vindt deze opzet van het programma samenhangend, waarbij er ruime aandacht is voor zowel praktijkgerichte onderdelen als theoretische vakken. Actuele thema's zoals ondernemerschap, participatie en multidisciplinair samenwerken komen aan bod. Het programma is inhoudelijk compleet en de opleiding zet geschikte Nederlandstalige en Engelstalige literatuur in. Studenten zijn tevreden over de inhoud en actualiteit van de opleiding.

Programma's SPH, MWD en CMV

Ook deze curricula vindt het panel compleet en actueel. In de uitfaserende programma's worden er -in lijn met de planningsneutrale conversie- diverse thema's aangeboden die ook een centrale plaats hebben in het programma Social Work. Het gaat bijvoorbeeld om thema's zoals normatief handelen, ethiek en taal. In het derde studiejaar van de opleidingen SPH, MWD en CMV staat de stage centraal. Daarnaast wordt er ondersteunend onderwijs aangeboden dat gericht is op de ontwikkeling van normatieve professionaliteit, reflectie op kernvraagstukken van het beroep en methodisch handelen. Het vierde studiejaar bestaat uit de minor (30 EC) en het afstuderen (30 EC).

Beroepsvaardigheden

Studenten lopen zowel in de uitfaserende opleidingen als in de opleiding Social Work een relatief omvangrijke stage van 48 EC. Tijdens de stage voeren studenten beroepstaken uit binnen het gekozen profiel (zie Instroom en leerroutes verderop bij deze standaard). Studenten zijn tevreden over de stagebegeleiding en vinden de stages erg leerzaam.

Studenten in de programma's SPH, MWD en CMV geven bij het panel aan dat zij graag eerder in de opleiding al meer contact met de beroepspraktijk hadden gewild, zodat zij beter waren voorbereid op hun stage in het derde studiejaar. De opleiding heeft dit punt actief opgepakt in het programma Social Work, waarbij onder andere op onderscheidende wijze leergemeenschappen zijn opgezet waarin studenten, docenten, professionals, burgers en lectoren samenwerken aan vraagstukken uit de praktijk. Studenten Social Work zijn dan ook bijzonder positief over de praktijkgerichtheid van het opleidingsprogramma en de leergemeenschappen.

De opleiding heeft ten tijde van de visitatie 44 leergemeenschappen en al vanaf het eerste studiejaar starten studenten met opdrachten binnen de leergemeenschappen. De leergemeenschappen werken op locatie, bij de betreffende organisatie of in de betreffende wijk. In een deel van de leergemeenschappen werken studenten Social Work samen met studenten van andere opleidingen binnen Avans hogeschool. De opleiding heeft voor ogen dat de leergemeenschappen een maatschappelijke meerwaarde dienen te creëren en het panel ziet dat de opleiding daarin goed slaagt. De leergemeenschappen leveren waardevolle bijdragen aan het werkveld en bieden ruimte aan studenten voor de ontplooiing van nieuwe ideeën. Voorbeelden van projecten binnen leergemeenschappen zijn de ontplooiing van activiteiten voor dak- en thuislozen, sociale verbindingen leggen in een wijk of het organiseren van gastlessen op middelbare scholen door statushouders om integratie te bevorderen. Diverse leergemeenschappen hebben geleid tot publicaties door studenten of docenten. Om de contacten met de professionals binnen de diverse organisaties te beheren, is de opleiding gestart met structureel relatiebeheer via 'sterrolhouders' relatiebeheer. Ervaringen uit de leergemeenschappen worden gedeeld in bijeenkomsten waarin studenten ervaringen en resultaten met elkaar delen ('oogstsessies'). Studenten zijn bijzonder positief over de oogstsessies vanwege de kennisoverdracht en het kunnen nemen van regie over het eigen

leerproces in deze bijeenkomsten. Ook het panel vindt dit een onderscheidend element van de leergemeenschappen.

Internationalisering

Internationalisering is één van de speerpunten van Avans Hogeschool, waarbij het leren participeren binnen een multiculturele context en het leren omgaan met diversiteit van belang worden geacht voor studenten. De opleiding Social Work en de uifaserende opleidingen bieden volgens het panel ruime mogelijkheden voor -bij deze visie passende- internationale oriëntatie. Studenten dienen onder andere Engelstalige literatuur te bestuderen en worden gedurende de opleiding gestimuleerd om (regionale) vraagstukken in een internationale context te plaatsen. Ook kunnen studenten een minor in het buitenland volgen en de stage in het buitenland uitvoeren. Ieder jaar maakt een deel van de studenten gebruik van die mogelijkheden. Binnen de Open ruimte (zie Instroom en leerroutes verderop bij deze standaard) kunnen studenten Social Work deelnemen aan een internationale studiereis naar bijvoorbeeld Roemenië of Finland.

De opleiding volgt al enige tijd het beleid van Avans Hogeschool voor de Engelse taal, wat het panel positief vindt omdat beheersing van de beroepsgerichte Engelse taal relevant is voor het beroep van sociaal werker. Gedurende de opleiding behalen studenten het B2-niveau voor de Engelse taal. Studenten kunnen hierdoor gemakkelijker internationale bronnen bestuderen en beter communiceren met diverse doelgroepen zoals vluchtelingen.

Onderzoek

Het panel ziet dat de opleiding studenten ruime mogelijkheden biedt om onderzoeksvaardigheden en een onderzoekende houding te ontwikkelen. De opleiding ambieert om studenten op te leiden die een permanente onderzoekende houding hebben, ideeën en beleid onderzoeksmatig onderbouwen en analytisch en kritisch denken. Studenten Social Work en studenten uit de uifaserende opleidingen geven aan dat zij daartoe uitvoerig worden uitgedaagd gedurende het gehele onderwijsprogramma en dat onderzoek en een onderzoekende houding terugkerende thema's zijn. Studenten krijgen in de programma's SPH, MWD en CMV vanaf het eerste studiejaar onderzoeksvaardigheden aangeboden in diverse onderzoekgerichte vakken en dienen de opgedane kennis en vaardigheden met betrekking tot onderzoek toe te passen bij (praktijk)opdrachten in de overige vakken, de stage en bij het afstuderen. In het programma Social Work werken studenten vanaf het eerste studiejaar aan onderzoeksvaardigheden binnen vakken zoals Praktijkgericht onderzoek en Methodisch handelen. Studenten passen onderzoeksvaardigheden vervolgens toe binnen de leergemeenschappen en de diverse andere vakken.

De opleiding werkt samen met negen verschillende lectoraten en kenniskringen van Avans Hogeschool. Alle lectoraten en kenniskringen waarmee de opleiding samenwerkt vallen binnen het expertisecentrum Veiligheid of het expertisecentrum Caring Society 3.0. Lectoren verstrekken en begeleiden afstudeeronderzoeken, ontwikkelen onderwijs, organiseren excursies, geven gastcolleges en zetten samenwerkingen op tussen onderwijs, onderzoek en praktijk. Ook maken studenten Social Work in het tweede studiejaar kennis met diverse lectoren en worden daarbij uitgenodigd om mee te denken met de lectoraatsonderzoeken. Het panel ziet dat de opleiding op actieve wijze samenwerkt met diverse lectoren voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en dat de bijdragen van de lectoraten aan het onderwijs van een overtuigende toegevoegde waarde zijn.

Onderwijsconcept en begeleiding

Het panel vindt dat de opleiding een sterke visie op onderwijs heeft, die op goede wijze in diverse documenten is vastgelegd. Het panel heeft gezien dat studenten op bovengemiddeld persoonlijke en professionele wijze worden begeleid in zowel de opleiding Social Work als de uitfaserende opleidingen. Docenten zijn toegankelijk, stimuleren de zelfstandigheid en creativiteit van studenten en er wordt ruim de tijd genomen voor begeleiding van studenten op basis van individuele behoeften en ambities.

Het onderwijs is opgebouwd volgens de principes van constructive alignment (Biggs & Tang, 2011). Volgens constructive alignment staan onderwijs en toetsen sterk met elkaar in verbinding. In het onderwijs van deze opleiding vergaart de student actief kennis in samenwerking met anderen waarbij heldere leerdoelen worden gecommuniceerd die zowel voor het onderwijs als de toetsing gelden.

Het panel herkent deze uitgangspunten in het onderwijs en ziet dat de opleiding de uitgangspunten heeft vertaald naar een sterk onderwijsconcept waarin studenten worden aangezet tot eigenaarschap, zelfstandigheid en creativiteit. De opleiding gaat hierbij uit van een gelijkwaardig partnerschap binnen de relatie docent-student. Ook de didactische werkvormen zijn volgens dit principe vormgegeven: er wordt gestart met theoretische colleges waarna studenten zelf aan de slag gaan in onder andere de leergemeenschappen en met opdrachten. Studenten Social Work, SPH, MWD en CMV zijn bijzonder positief over deze begeleiding en voelen zich door begeleiders aangesproken als een uniek persoon met eigen leerwensen.

In het onderdeel De lerende sociaal werker (5 EC per semester in de eerste twee studiejaar) worden studenten begeleid om studievastigheden te ontwikkelen, te reflecteren op gedrag, eigenheid te ontwikkelen en passende keuzes te maken voor de beroepspraktijk. Deze studieloopbaanbegeleiding heeft als doel om studenten zich te laten ontwikkelen als mens (persoonsvorming, socialisatie en competentieontwikkeling), de zogenaamde 'Bildung'. In De lerende sociaal werker komen alle andere onderdelen van het curriculum samen en reflecteert de student hierop. De Lerende sociaal werker wordt getoetst aan de hand van diverse summatieve toetsen. Voor extra begeleiding in geval van bijvoorbeeld een functiebeperking, topsport of student-ondernemerschap kunnen studenten terecht bij een decaan.

Instream en leerroutes

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen van een vooropleiding havo, vwo of mbo-niveau 4. Aankomende studenten worden uitgebreid geïnformeerd op open dagen en in voorlichtingsbijeenkomsten en kunnen eventueel proefstuderen. Ook leggen aankomende studenten een intake-assessment af, wat leidt tot een persoonlijk studieadvies. Studenten geven bij het panel aan dat zij een goede aansluiting ervaren tussen hun diverse vooropleidingen en de opleiding.

Studenten in de uitfaserende opleidingen SPH, MWD en CMV ervaren ruime vrije keuzeruimte in de programma's via de opdrachten, de minor, de stage en het afstuderen. Ook de opleiding Social Work biedt naar mening van het panel ruime mogelijkheden aan voor eigen accenten in het programma en studenten beamen dit in de gesprekken. Studenten kiezen –aansluitend op het *Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk*- in het tweede studiejaar één van drie profielen van elk 90 EC: Welzijn en samenleving, Zorg of Jeugd. Deze profielen bouwen voort op de

inhoud van de opleidingen SPH, MWD en CMV en zijn daardoor in lijn met de planningsneutrale conversie. Het profiel Jeugd leidt op tot een wettelijke registratie voor Stichting Kwaliteitsregister Jeugd. Studenten die een registratie GGZ-agoog (geestelijke gezondheidszorg) willen behalen dienen het profiel Zorg, een stage in de geestelijke gezondheidszorg en de minor GGZ-agoog van Avans Hogeschool te doorlopen. Naast de profielen en registratiemogelijkheden biedt de opleiding Social Work keuzeruimte voor opdrachten binnen de leergemeenschappen, de stage en het afstuderen. Ook heeft de opleiding in het eerste en tweede studiejaar 2 EC per semester ingeroosterd voor Open ruimte en studenten zijn hier bijzonder positief over. In de open ruimte werkt de student aan het thema van het betreffende semester, waarbij de student diverse keuzemogelijkheden krijgt zoals excursies, opdrachten in de praktijk, keuzevakken of het volgen van trainingen.

Kwaliteit van het personeel

Het panel ziet een bovengemiddeld betrokken, enthousiast en gekwalificeerd docententeam. De opleiding heeft 71 docenten die samen voor 52 fte werken. Docenten zijn toegankelijk voor studenten en studenten geven aan dat zij gelijkwaardig worden benaderd. Afhankelijk van het niveauteam waarin de docent zit (A-, B-, of C-niveau: zie standaard 1) heeft de docent bepaalde ontwikkeltaken (Social Work) en uitvoeringstaken voor het onderwijs (Social Work, SPH, MWD en CMV). Een groot deel van de docenten heeft recente ervaring in de praktijk en studenten geven aan dat zij deze praktijkervaring waarderen. 85 procent van de docenten heeft een mastergraad. Ruim 22 procent van de docenten participeert in een lectoraat of kenniskring. Verdere professionalisering van docenten vindt plaats door middel van diverse opleidingen, trainingen, docentstages en (internationale) congresbezoeken, die in een Persoonlijk ontwikkelplan worden vastgelegd. In het nieuwe programma Social Work wordt gestreefd naar een meer coachende stijl van lesgeven en daartoe worden docenten begeleid en getraind. Voorbeelden van andere recente scholing zijn didactische scholingen, scholingen op het gebied van toetsing en masteropleidingen.

Kwaliteitsborging onderwijsleeromgeving

De opleiding borgt de onderwijsleeromgeving op goede wijze en docenten werken constructief samen aan de ontwikkeling van het programma Social Work. Het panel ziet hierbij een collegiaal en positief ingesteld docententeam. Ontwikkeld onderwijs wordt tegen gelezen door collega's van de opleiding in Breda om op elkaar aangesloten te blijven en elkaar te inspireren.

De opleiding heeft een opleidingscommissie die gevraagde en ongevraagde adviezen aan de opleiding geeft over de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving van Social Work, SPH, MWD en CMV op de locatie 's-Hertogenbosch. De opleidingscommissie bestaat uit drie studenten en drie docenten. Zowel de opleidingscommissie als de studenten waarmee het panel heeft gesproken geven aan dat zij goed gehoord worden door de opleiding als zij verbeterpunten zien. De opleiding neemt adequate verbetermaatregelen op basis van de signalen.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**. Ook op deze standaard ziet het panel een bovengemiddelde kwaliteit. Het panel concludeert dat de opleiding een sterk systeem van toetsing heeft voor Social Work, SPH, MWD en CMV. De praktijkgerichte insteek van het curriculum is op goede wijze doorgezet in het systeem van toetsing. Er wordt een ruime variatie aan praktijkgerichte toetsvormen ingezet en de toetsen bouwen logisch op wat betreft niveau en complexiteit. Ook het theoretische gehalte in de toetsen is goed. Toetsen Social Work stimuleren de zelfstandigheid en ontwikkeling van studenten op bijzondere wijze doordat studenten deels - en binnen heldere kaders - een eigen invulling kunnen geven aan de toetsen. Beoordelingsprocedures zijn geschikt. Voor de kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling maakt de opleiding de pdca-cyclus inzichtelijk rond. De examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling goed. De opleiding werkt op geschikte wijze aan de professionalisering van examinatoren en kalibreert zowel intern als extern over het eindniveau.

Onderbouwing

Toetsbeleid en toetsstelsel

Het panel is enthousiast over het degelijke en praktijkgerichte systeem van toetsing van deze opleiding. De opleiding gaat uit van het *Avans Toetskader (2017)* en heeft een sterk toetsbeleid dat helder is vastgelegd in het *Toetsbeleid ASH CMV-MWD-SPH & Social Work (2018)*. Regelingen rondom toetsing en beoordeling zijn duidelijk vastgelegd in een aparte *Onderwijs- en examenregeling* voor Social Work, SPH, MWD en CMV. De opleiding streeft ernaar om zoveel mogelijk te toetsen op basis van beroepssituaties en beroepstaken. Voor de opleiding Social Work is dit ingevuld door een breed gespreid toetsprogramma, vaste feedbackmomenten en holistische beoordelingen op kwalificatieniveau. Deze uitgangspunten sluiten naar mening van het panel goed aan op het onderwijs van deze opleiding.

Toetsing en beoordeling Social Work

De ontwikkeling van toetsen gebeurt op basis van toetsmatrijzen. Toetsen worden geconstrueerd door een examiner, waarbij een tweede examiner meekijkt met de ontwikkelde toets op basis van een vaststaand screeningsformulier. De toetscommissie heeft alle nieuwe toetsen Social Work ook gescreend en examinatoren hebben de toetsen hierna indien nodig aangepast. Het panel vindt dat de ontwikkeling van toetsen hiermee op professionele wijze geschiedt.

De opleiding sluit elk onderwijsonderdeel af met een summatieve toets, die vooraf gegaan wordt door een formatief moment van feedback om de student te laten weten waar hij staat ten opzichte van de leerdoelen. Het panel vindt dit een mooi uitgangspunt. In het eerste studiejaar worden studenten onder andere getoetst door middel van recensies, documentaires, verslagen en schriftelijke schooltoetsen. Vanaf het tweede studiejaar toetst de opleiding met name op basis van beroepsproducten. De leergemeenschappen worden getoetst aan de hand van een essay waarin de student verantwoordt dat hij de betreffende kwalificaties heeft behaald.

Er wordt hiermee een ruime variatie aan activerende en praktijkgerichte toetsvormen ingezet die naar mening van het panel logisch opbouwen wat betreft niveau en complexiteit. Studenten krijgen bij opdrachten de ruimte om deze op eigen wijze in te vullen binnen de gestelde kaders en leerdoelen. Hiermee wordt naar mening van het panel de creativiteit, ontwikkeling en zelfstandigheid van studenten op bijzondere wijze gestimuleerd. Studenten bevestigen dit beeld aan het panel en zijn positief over de mogelijkheden om tot eigen, creatieve oplossingen voor de praktijk te komen in de opdrachten. Ook ziet het panel dat zowel integrale kwalificaties als kennisaspecten goed tot hun recht komen in de toetsing.

Het panel heeft een selectie van gemaakte toetsen ingezien en is positief over de kwaliteit en het niveau van zowel de toetsopgaven als de studentuitwerkingen. Dat geldt ook voor de stageproducten die het panel heeft ingezien van de uifaserende opleidingen: het panel vindt deze van een goed niveau.

Beoordeling geschiedt op basis van inzichtelijke beoordelingsformulieren, antwoordmodellen en rubrics en het panel heeft gezien dat studenten uitgebreide feedback krijgen bij de beoordelingen. Op belangrijke momenten zoals bij het Afstudeerproject zet de opleiding twee examinatoren vanuit de opleiding in. Ook geven professionals uit de praktijk bij belangrijke toetsen een advies voor de beoordeling. Deze professionals worden door de opleiding op geschikte wijze geïnformeerd over hun rol in praktijkbegeleidersbijeenkomsten (geaccrediteerd door Registerplein¹) en indien nodig officieel aangewezen door de examencommissie.

Toetsing en beoordeling SPH, MWD en CMV

Ook in de uifaserende opleidingen wordt een ruime diversiteit aan praktijkgerichte toetsvormen gehanteerd en ziet het panel een evenwichtig toetsprogramma. In het derde studiejaar wordt de stage getoetst op basis van een eindverslag. Daarvoor zijn er gedurende de stage tussentijdse producten opgeleverd door studenten zoals een oriëntatieverslag, de uitwerking van een inhoudelijk thema en mondelinge voortgangsrapportages. Overige toetsvormen in het derde en vierde studiejaar zijn mondelinge schooltoetsen, onderzoeksverslagen en een diversiteit aan beroepsproducten. Studenten SPH, MWD en CMV zijn tevreden over de toetsing en beoordeling.

Kwaliteitsborging toetsing en beoordeling

Het panel vindt dat de opleiding een sterk systeem van kwaliteitsborging heeft voor toetsing en beoordeling waarbij de pdca-cyclus inzichtelijk wordt rondgemaakt. Borgingstaken zijn helder belegd en signalen van studenten over de kwaliteit van toetsen worden goed en snel opgepakt. Studenten hebben bijvoorbeeld vorig studiejaar aangegeven dat de toetscriteria niet altijd duidelijk waren. Het panel heeft van studenten gehoord dat de opleiding daarop zowel de criteria als de uitleg die de docent hierbij geeft op goede wijze heeft aangepast waardoor de toetscriteria nu duidelijk zijn voor studenten.

De examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling op goede wijze en voert haar taken daarbij uit volgens de wettelijke vereisten. De examencommissie functioneert voor Social Work, SPH, MWD en CMV op de locaties 's-Hertogenbosch en Breda. De commissie heeft twee 'kamers' met dezelfde voorzitter en secretaris: één kamer voor 's-Hertogenbosch en één voor Breda. De examencommissie bestaat uit docenten van de genoemde opleidingen en daarnaast is er een extern lid vanuit een juridische opleiding van Avans Hogeschool. Op beide

¹ Registerplein accrediteert activiteiten die aantonen dat sociaal professionals zich professionaliseren, zodat deze activiteiten punten opleveren voor het behoud van registraties van sociaal professionals.

locaties is een docent in de rol van borgingsfunctionaris lid van de examencommissie. De borgingsfunctionaris doet systematisch onderzoek naar toetskwaliteit. Hierbij worden in ieder geval meerdere keren per jaar een selectie van eindwerken bestudeerd op gevolgde procedures, beoordeling, feedback en algehele kwaliteit. Bijzonderheden die de borgingsfunctionaris tegenkomt worden op adequate wijze opgepakt door de examencommissie of het opleidingsmanagement.

De toetscommissie van de locatie 's-Hertogenbosch functioneert voor Social Work, SPH, MWD en CMV. De commissie heeft een adviserende rol naar het management en docenten wat betreft het toetsbeleid en de validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en haalbaarheid van toetsen. De toetscommissie heeft het afgelopen jaar toetsen gecontroleerd op bijzonderheden, nieuwe toetsen Social Work gescreend en toetsen op verzoek van de opleiding bekeken. Het panel vindt het werk van de toetscommissie goed bijdragen aan de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

De opleiding werkt actief aan de professionalisering van examinatoren en kalibratie. 94 procent van de docenten heeft een Basis Kwalificatie Examinering (BKE) behaald en de overige docenten volgen een cursus BKE in 2019. De leden van de examencommissie hebben een Senior Kwalificatie Examinering (SKE) en de leden van de toetscommissie worden hier ten tijde van de visitatie voor opgeleid. Met name bij nieuwe onderwijsonderdelen organiseert de opleiding kalibreerbijeenkomsten waarbij onder andere afspraken worden gemaakt tussen examinatoren over hoe beoordelingscriteria worden gehanteerd. De opleiding kalibreert in ieder geval jaarlijks intern over het eindniveau. De opleiding laat met enige regelmaat een selectie van afstudeerproducten screenen door de afdeling Onderwijsadvies en training van de Universiteit Utrecht. Ook heeft de opleiding haar eindniveau recent gespiegeld aan de eindniveaus van vergelijkbare opleidingen bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Hogeschool Utrecht en collega's uit Breda. Dit heeft voor de opleiding bevestigd dat het eindniveau van afgestudeerden voldoet.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**. Het panel ziet op deze standaard een gedegen, voldoende basiskwaliteit waarbij nog aandacht kan worden geschonken aan de praktijkgerichtheid van het afstuderen. Afgestudeerden vinden een baan in het vakgebied en functioneren naar behoren in het werkveld of vervolgoopleidingen. De opleiding onderhoudt op geschikte wijze contact met alumni. Het panel concludeert dat afgestudeerden het hbo-bachelorniveau behalen in het Afstudeerproject en het onderdeel Profilering. De afstudeerprocedures zijn duidelijk en inzichtelijk en beoordelaars geven navolgbare beoordelingen. De Afstudeerprojecten betreffen beroepsrelevante onderwerpen en afgestudeerden laten voldoende onderzoeksvaardigheden en vakgerichte competenties zien in de afstudeerprojecten. Het onderdeel Profilering vormt volgens het panel een waardevol onderdeel van het afstuderen. De opzet en uitvoering van het afstudeerprogramma kan naar mening van het panel nog praktijkgericht worden ingericht en de nieuwe opzet van het afstuderen bij Social Work biedt hier goede kansen toe.

Onderbouwing

Afstudeerfase SPH, MWD en CMV

De drie uitfaserende opleidingen hanteren hetzelfde afstudeerprogramma en dezelfde afstudeerprocedures, die duidelijk zijn beschreven in de *Studiehandleiding afstudeertraject ASH*. De keuze voor het onderwerp zorgt voor een specifieke invulling van de afstudeerfase die past bij de betreffende opleiding. De afstudeerfase bestaat uit twee individuele onderwijsonderdelen: het Afstudeerproject (26 EC) en Profilering (4 EC). Het Afstudeerproject richt zich op de competenties (1) Verkennen, analyseren, definiëren, (2) Sociaal-agogisch handelen in engere zin, (3) Werken in en vanuit een bedrijf of organisatie en (5) Onderzoek ontwikkelen. In het onderdeel Profilering worden de competenties (1) Verkennen, analyseren, definiëren, (2) Sociaal-agogisch handelen in engere zin, (3) Werken in en vanuit een bedrijf of organisatie, (4) De persoon van de professional als instrument en (6) Leren getoetst. Het panel hoort van studenten en alumni dat zij goede begeleiding krijgen tijdens het afstuderen en het panel vindt de procedures voor de begeleiding en beoordeling geschikt en duidelijk. De opleiding hanteert naar mening van het panel heldere beoordelingsformulieren met duidelijke beoordelingscriteria voor beide afstudeeronderdelen.

Studenten zoeken in principe zelf een Afstudeerproject bij een organisatie. Het is ook mogelijk om bij een lectoraat af te studeren of om de opleiding om hulp te vragen bij het leggen van contacten met organisaties. Ieder jaar studeren meerdere studenten af bij lectoraten. Studenten starten met het formuleren van een Onderzoeksplan, dat moet worden goedgekeurd alvorens de student verder mag met zijn onderzoek.

Studenten voeren een praktijkgericht onderzoek uit en ontwikkelen een beroepsproduct dat logisch voort dient te vloeien uit het onderzoek. De begeleiding tijdens het Afstudeerproject vindt plaats binnen gemengde onderzoeksgroepen bestaande uit zes studenten vanuit de drie

opleidingen en een docentbegeleider die een coachende rol aanneemt. Binnen de onderzoeksgroepen formuleren studenten coachvragen en worden er werkafspraken gemaakt voor begeleiding, feedback en planning. Hierbij wordt in lijn met het didactisch concept een zelfstandige studiehouding van studenten verwacht. Studenten krijgen tijdens het afstuderen ook workshops en hoorcolleges aangeboden over onder andere onderzoeksvaardigheden en profilering. Het Afstudeerproject leidt tot een eindrapport met daarin het onderzoeksverslag, een verantwoording over het beroepsproduct en een reflectie op de feedback van de opdrachtgever uit de praktijk. Het eindrapport wordt beoordeeld door twee onafhankelijke examinatoren vanuit de opleiding.

Het onderdeel Profilering wordt beoordeeld in een mondelinge eindtoets (de meesterproef), die bestaat uit een presentatie en een gesprek over de professionele identiteit van de student (samen 45 minuten). Studenten dienen vooraf een visiedocument aan te leveren. Profilering wordt beoordeeld door twee examinatoren vanuit de opleiding. Ook geeft er regelmatig een alumnus of werkveldvertegenwoordiger een advies voor de beoordeling.

Afstudeerfase Social Work

Het panel vindt dat de nadruk binnen het afstuderen van SPH, MWD en CMV ligt op onderzoek en adviseert de opleiding om naar een bredere, praktijkgerichtere opzet van het afstuderen toe te werken. Ook studenten geven bij het panel aan dat zij hier behoefte aan hebben. De opleiding heeft dit zelf ook geconstateerd en de brede, nieuwe opzet van het afstudeerprogramma Social Work biedt hier volgens het panel goede kansen toe. Hierbij kunnen bijvoorbeeld (meerdere) beroepsproducten centraal staan, waarbij onderzoek meer in dienst komt te staan van de ontwikkeling van beroepsproducten en praktijkadviezen. Het afstudeerprogramma Social Work zal bestaan uit diverse onderdelen: Beroepsbekwame sociaal werker, Profielspecifieke ruimte, Lerende sociaal werker, Sociaal agogische interventie en Proeve van bekwaamheid.

Gerealiseerd niveau

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bestudeerd voorafgaand aan het visitatiebezoek: zeven dossiers van de opleiding SPH, vijf dossiers MWD en twee dossiers CMV. De selectie is naar rato van het aantal afgestudeerden per opleiding gemaakt. De afstudeerdossiers bestaan uit eindrapporten van het Afstudeerproject met de bijbehorende beoordelingsformulieren. Op de visitatiedag heeft het panel ook de dossiers van het onderdeel Profilering ingezien van de vijftien geselecteerde studenten.

Het panel stelt vast dat afgestudeerden het hbo-bachelorniveau realiseren in het afstudeerprogramma. Hierbij ziet het panel geen significante verschillen in niveau of kwaliteit tussen de drie opleidingen SPH, MWD en CMV. Het panel ziet dat beoordelaars hun oordeel duidelijk onderbouwen met uitgebreide feedback en de oordelen zijn daardoor navolgbaar. De onderzoeken voor het Afstudeerproject zijn over het algemeen degelijk, zorgvuldig en systematisch uitgevoerd. De onderwerpen zijn relevant tot zeer relevant voor de beroepspraktijk en studenten laten ook zien dat zij de vakgerichte competenties beheersen. Voor diverse afstudeertrajecten werken studenten samen met studenten vanuit andere opleidingen zoals Integrale veiligheidskunde en Bestuurskunde, wat leidt tot integrale oplossingen voor de praktijk. Ook ziet het panel dat studenten adequaat reflecteren op hun eigen handelen tijdens het onderzoek. In een aantal eindwerken ziet het panel dat studenten zoekende zijn geweest in het

onderzoeksproces. Het panel adviseert de opleiding om in dergelijke gevallen meer begeleiding te bieden, met name in de fase van het Onderzoeksplan.

Het panel is positief over de opzet van het onderdeel Profilering en ziet dat studenten aangezet worden tot diepgaande reflectie. Studenten krijgen adequate feedback op hun mondelinge presentaties. Studenten geven bij het panel aan dat ze Profilering een zinvol onderdeel vinden, omdat ze uitgedaagd worden om de competenties aan te tonen en daarbij een eigen gezicht als professional te laten zien. Het panel concludeert dat Profilering een waardevol onderdeel is van het afstudeerprogramma.

Functioneren afgestudeerden

Ongeveer 85 procent van de afgestudeerden vindt binnen afzienbare tijd een baan binnen het vakgebied. Uit een enquête onder opdrachtgevers bij het afstuderen in 2017 blijkt dat werkveldvertegenwoordigers (zeer) tevreden zijn over de bijdrage van de afstudeeropdracht aan de organisatie en de beroepshouding van afgestudeerden. Werkveldvertegenwoordigers waarmee het panel heeft gesproken bevestigen dit beeld en zijn tevreden over de kennis en vaardigheden van afgestudeerden. Ongeveer 10 procent van de afgestudeerden studeert door aan een masteropleiding, bijvoorbeeld de masteropleiding Pedagogische Wetenschappen. De opleiding onderhoudt op diverse manieren contact met alumni. Zo denken alumni mee met de ontwikkeling van de opleiding Social Work, functioneren ze als stagebegeleider en geven ze adviezen bij de beoordeling van de meesterproef (Profilering). Ook organiseert de opleiding alumnibijeenkomsten. Het panel vindt dat de opleiding adequate samenwerkingen en contacten met alumni heeft.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoende
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Goed
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Goed
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoende

Standaarden 2 en 3 van het beoordelingskader zijn met een goed beoordeeld. Het panel is onder de indruk van de sterke praktijkgerichtheid en de onderscheidende wijze waarop de opleiding de leergemeenschappen heeft vormgegeven. Het docententeam is bijzonder betrokken en deskundig. De begeleiding van studenten vindt op professionele en persoonlijke wijze plaats waarbij studenten worden gestimuleerd om zelfstandig keuzes te maken en buiten kaders te denken. Studenten zijn erg enthousiast over het onderwijs van deze opleiding. De opleiding heeft een sterk toetsstelsel en borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling op goede wijze. De toetsvormen waarin studenten de ruimte krijgen om op eigen wijze de kwalificaties aan te tonen vindt het panel sterk. Standaard 1 en 4 voldoen naar mening van het panel aan de basiskwaliteit. De opleiding heeft eigen eindkwalificaties geformuleerd en kan hiervoor de samenwerking met andere opleidingen nog verder opzoeken voor wederzijdse inspiratie en afstemming. Het is een kans voor de opleiding om de eigen kenmerken en de sterke kwaliteit verder uit te dragen naar buiten toe. De afstudeerprocedures zijn adequaat en de eindwerken zijn op het hbo-bachelorniveau. In sommige gevallen kan de opleiding intensievere begeleiding bieden in de fase van het Onderzoeksplan van het Afstudeerproject. De praktijkgerichtheid van het afstudeerprogramma kan nog versterkt worden. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het visitatiepanel beoordeelt op basis hiervan de kwaliteit van de bestaande voltijd hbo-bacheloropleiding Social Work van Avans Hogeschool in 's-Hertogenbosch als **voldoende**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- Het panel adviseert de opleiding om de kwaliteit en eigen kenmerken van het onderwijsprogramma Social Work verder uit te gaan dragen naar aankomende studenten.
- Het panel raadt de opleiding ook aan om meer samenwerking met collega opleidingen te zoeken om elkaar wederzijds te inspireren en af te stemmen over gezamenlijke kwalificaties en terminologie.

Standaard 4

- Het panel vindt de opzet en invulling van het afstudeerprogramma vrij onderzoeksgericht. Om die reden adviseert het panel de opleiding om het afstudeerprogramma praktijkgericht te maken, door bijvoorbeeld (meerdere) beroepsproducten centraal te stellen bij het afstuderen of de praktijkadviezen uit te breiden. De nieuwe, brede opzet van het afstudeerprogramma Social Work biedt hier goede mogelijkheden voor.
- Het panel adviseert de opleiding om studenten die zoekende zijn naar een passende vraagstelling voor het Afstudeerproject meer begeleiding te bieden bij de formulering van het Onderzoeksplan.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

09.00-09.30 uur Presentatie

Docenten
Studenten
jaar 2 Social Work
jaar 2 Social Work

09.30-11.15 uur Materiaalbestudering en voorbereiding

11.15- 12.00 uur Gesprek met studenten Social Work

	Eerstejaars studente	mbo
	Eerstejaars studente	vwo
	Eerstejaars studente	havo
	Tweedejaars studente	vwo
	Tweedejaars studente	havo
	Tweedejaars student, lid Academieraad en studentassessor	havo
	Tweedejaars student en lid Academieraad	havo

12.15-13.00 uur Gesprek met alumni en studenten SPH, MWD en CMV

	Afgestudeerd 2018, werkt in sociaal domein	MWD	havo
	Afgestudeerd 2017, volgt premaster en werkt in sociaal domein	MWD	vwo
	Afgestudeerd 2018, volgt premaster en werkt bij RIBW	SPH	mbo
	Afgestudeerd 2018 en werkt bij RIBW	SPH	mbo
	Vierdejaars en lid Opleidingscommissie	MWD	mbo
	Vierdejaars en lid Opleidingscommissie	MWD	havo
	Vierdejaars	CMV	mbo
	Vierdejaars	CMV	mbo

13.00-13.45 uur Overleg + lunch

13.45-14.45 uur Gesprek met docenten, examinatoren en lector

	<ul style="list-style-type: none">- Docent met name in jaar 1,2 en 4- Lid kenniskring Integrale Veiligheid- Contactpersoon gemeente, Maatschappelijke Opvang Den Bosch en met Farent (convenantpartners)- Lid kernteam A2 en sterrolhouder 'Werkveld'
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Docente met name in jaar 1,2 en 4 - Lid kenniskring Balanceren - Coördinator afstuderen - Lid Toetscommissie - Lid kernteam C2 en sterrolhouder 'Student in Beeld'
	<ul style="list-style-type: none"> - Docente met name in jaar 3 en 4 - Lid kenniskring Active Ageing - Lid kernteam C1 en sterrolhouder 'Onderwijs'
	<ul style="list-style-type: none"> - Docent met name in jaar 2 en 4 - Lid AOC (Avans Ondernemers Centrum) en daarmee opdrachtgever van twee geselecteerde eindwerken (van Jeltje en Simone) - Lid kernteam B2 en sterrolhouder 'Werkveld'
	<ul style="list-style-type: none"> - Docent met name in jaar 1 en 4 - Auteur zelfevaluatie en oud-voorzitter Onderwijscommissie - Lid kernteam A1 en sterrolhouder 'Student in beeld'
	<ul style="list-style-type: none"> - Docent met name in jaar 2,3 en 4 - Voorzitter Academieraad - Lid kernteam B1
	<ul style="list-style-type: none"> - Docente met name in jaar 1 en 4 - Secretaris Academieraad - Lid kernteam A1 en sterrolhouder 'Student in beeld'
	<ul style="list-style-type: none"> - Lector Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties - Hoofd onderzoek van landelijk expertisecentrum nationale politie - Opdrachtgever van één geselecteerd eindwerk (van Evi)

15.00-15.30 uur Borging

	Voorzitter Onderwijscommissie (sterroverleg Onderwijs) en docente met name jaar 1
	Voorzitter Opleidingscommissie en docent met name jaar 1,2 en 4
	Voorzitter Toetscommissie en docente met name jaar 1 en 4
	Voorzitter Examencommissie en docente met name jaar 2 en 4
	Functionaris Kwaliteitszorg en docente met name in jaar 4
	Werkveld: Casemanager Farent (convenantpartner)
	Werkveld: Directeur Maatschappelijke Opvang Den Bosch (convenantpartner)

15.45-16.15 uur Management

	Directeur ASH en opdrachtgever van één van de geselecteerde eindwerken (van Remo)
	Adjunct-directeur ASH

16.15-17.00 uur Beoordelingsoverleg panel

17.00-17.15 uur Terugkoppeling bevindingen

17.15-17.45 uur Ontwikkelgesprek

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie ASH
Blauwdruk ASB-ASH (2016)
Niveauopbouw ASB en ASH (2016)
Opleidingskader ASH Social Work (2018)
Opleidingskader SPH MWD CMV (2018)
Niveautaxonomie SPH MWD en CMV (2017)
Kwalificatiedekkingsmatrix Social Work (2017)
Landelijk opleidingsdocument Sociaal Werk (2017)
Landelijke opleidingsprofielen van de opleidingen SPH, MWD en CMV
Standpuntbepaling ASH (2015)
Docentenoverzicht
Onderwijs- en examenregeling Social Work
Onderzoekend vermogen binnen de vier opleidingen Social Work (2018)
Visie op praktijkgericht onderzoek in het ASH-curriculum (2015)
Onderwijs- en examenregeling SPH
Onderwijs- en examenregeling MWD
Onderwijs- en examenregeling CMV
Selectie van studiehandleidingen
Posterpresentaties leergemeenschappen
Avans Toetskader (2017)
Toetsbeleid ASH CMV-MWD-SPH & Social Work (2018)
Studiehandleiding afstudeertraject ASH
Overzichtslijst afgestudeerden 16-17 en 17-18
Verslagen opleidingscommissie
Verslagen beroepenveldcommissie
Verslagen toetscommissie
Verslagen onderwijscommissie
Verslagen kenniswerkplaatsen
Selectie van publicaties van studenten en docenten
Jaarverslag examencommissie 2017-2018
Selectie van gemaakte toetsen, waaronder stages
Vijftien afstudeerdossiers